

Előfizetési feltételek:
 (Videkre postán vagy helyben hához
 hordva.)
 Egész évre 16 frt. Fel évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasos petítisor egyszeri hirdetésnél 12.
 Hetszerint 10, háromszorint 8 kr.
 A nyitási petítisor 30 kr.
 Helyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Dorottya-utca
 3. sz. 1. em. Besz: Wallfischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. 1. em.
 A lap szellemi részét illető minden kö-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bementetlen levelek csak ismét ke-
 zeltől fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (Ker-
 tész József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 nyek (előfizetési pénsek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Magyarország új beosztásának ter- vezte.

VI.

A törvényjavaslatról eddig elmondottakból meggyőződésünk szerint bátran azon következtet-
 tés vonhatjuk le:

1-ör, hogy az a megyei adminisztrációt az államra nem teszi ousóbbá sőt drágábbá, mert kimutattuk, hogy az országnak 2⁷/₁₀ perccenttel, s így mintegy másfél millióval többre fog kerülni, miután az eddigi 7²/₁₀ helyett, jövőre 10 százalékos szándékoltatik a megyei adóból e ezéla fordítatni.^{*)}

2-ör, hogy a kormány által javaslatba hozott 500,000 frtnyi adó minimum 10 százaléka a megyék több mint felének nem fogja kiadásait fedezhetni, s így önkormányzatát lehetővé teszi.

3-ör, ha a 10 százalékos mellett még a megyei pótadó is behozatik, ez épen az ország szegényebb vidékén, a nép már ugyis csaknem elviselhetetlen terheit még tetemesebben fogja szaporítani.

4-er, hogy a törvényjavaslat épen az 500 ezer frt adó minimumból, tehát hamis alaplól kiindulva, a nagyobb területek összeerőszakolása által végzetetlen s rá nézve könnyen végzetessé lehet elégedetlenségnek veti meg alapját.

5-ör, hogy több megyék alakítása politikai tekintetből nagyon hibás, s végre:

6-ör, hogy nemzetiségi szempontból, ha már egyszer újra felkavarjuk a szenvedélyeket, nem felel meg a várakozásnak.

E következtetésből kiindulva s azon meggyőződésben, hogy a területi rendezésnek, mégis meg kell történni, előáll a kérdés, hogy tehát mily alapon történjék a rendezés. A három első pontra, vagyis a felosztási alapelve vonatkozólag bizonyos, hogy az adó alapul el nem fogadható, s így azt máshol kell keresnünk.

Meggyőződésünk szerint, a mint a kormány a népért s nem az adó, vagy területért van, úgy a közigazgatásnál is első sorban a népet kell tekintetbe venni, mert hiába van akármely nagy pusztá, lakatlan terület, vagy hiában fizetnek egy-két birtokos, önmagában ötszáz ezer frt adót, azért még megyét sem a területre, sem e két birtokosért nem kellene állítani.

Ugy látszik érezte ezt maga a kormány is, midőn a megye alosztályát, a járásokat, már a harminzezer lélekszámhoz kötötte.

A közigazgatási költségek nem lehet a gazdagsághoz szabni, mert a szegény megyék lakóját ép úgy igazgatni kell, mint a gazdagokét, sőt talán még ezeknek több szükségük van rá. Vegyük fel, hogy Marmaros megye Erdély felé bővített volna, s területe népessége minden tekintetben magasra rugna, de adója még sem tenné ki az 500,000 frtot esatolták volna-e még más megyéhez, mely alkalmasint ép oly szegény lévén, szinte nem bírja költségeit fedezni vagy pedig ott hagyná a kormány magának? Bizonyosan nem.

Hátha épen Marmaros megye, melynek nagy népessége s nagy területe nagyobb számú hivatalnokokat tesz szükségessé, ki nem jön az 51400 frtjával, amint az I. cikkünkben kimutattuk; pótadót pedig még ha az országgyűlés megengedné is, kivetni nem akar, vagy ha kiveti is, de szegény lakosságától beszédni nem bírja s a vármegyei közigazgatás vagy megakad, vagy oly nyomoru lesz, hogy ázsiai állapotok államnak be; tétlenül fogja ezt nézni a kormány, vagy pedig ott megszünteti az önkormányzatot?

Bizonyosan nem, hanem segíteni fogja, de miből? Talán a többi megyék százalékából. Alig hiszem, hogy akadjon megye, mely rá álljon. Következésképp akkor beáll a szükség, hogy a

kormány az önkormányzat lehetővé tételéről másképp gondoskodjék.

Az a házi pénztár pedig, mely 1848 előtt volt, többé soha be nem hozható. Mások voltak akkor egészen a viszonyok. Kevesebb a megye kiadása s ha bár csak a paraszt maga fizette is az adót, de az országos adó egész más alapon állott mint jelenleg.

Erről nekünk mindörökké le kell mondanunk.

Akármiképp forgassuk a dolgot, a közigazgatási szervezetnek nem lehet más alapja, mint a nép; s így a kiadások is a néphez kell, hogy méregettsenek. Egy országnak polgárai vagyunk, egyenlő jogokért es a k egyenlő terheket viselhetünk. Miért viseljen a felhívári, tolnai, bácskai, torontáli stb. gazdagabb ember kormányzatát a ért kevesebb terhet, mint a marmarosi vagy lipiói és a többi.

Talán azért, mert ugyis vagyonosabb. Ezt nagyon jó lesz komolyabban megfontolni, nehogy ily óriási munka után tünjék ki, hogy megint elhibáztuk a dolgot s egészen hamis számításból indultunk ki.

Nézetem szerint tehát, ha a házi pénztárt beakarjuk hozni, azt perccent alakjában be nem hozhatjuk, hanem csak egy oly kules alapján, mely a lakosok száma után számítatik ki.

Vegyük föl mindenekelőtt, hogy az összes megyék lakosságának közigazgatása mennyibe került fejenként, s az átlagos számot kell egyes megyék helyi s gazdasági viszonyaihoz mérten kevés különbözőzettel megállapítani.

A magyarországi vármegyék összes lakossága kitesz 12,369,537 lelket, közigazgatási költsége került 4,569,826 frtba; ebből esik minden főre mintegy 37 kr., tehát körülbelül ez lesz azon szám, mely a megyék lakossága után az országos adóból leíttetnék s hogy ily számítás mellett a megyék legnagyobb része kijön, azt példákkal is bebizonyíthatom.

Például az eldarabolásra ítélt Bars megye 137000 lakosa után kapna 50,000 frtot, most igénybe vesz 66000-et.

Bereg 159,000 lakos után 58000 frtot, most kap 65000 frtot.

Sáros 175 ezer lakos után 64,750 frtot, most kap 69 ezer frtot stb.

Marmaros 220 ezer lakos után 81,400 frtot, most 88 ezer frtot.

S hogy ez volna helyes ezt e példák, de a többi vármegyék legnagyobb részénél előforduló arány is igazolja. Vannak ugyan most egyes eltérések, mint például Ungh., mely jelenleg 86 ezer és hatszáz forintot kap, holott e kules szerint csak 48 ezer frtot vehetne igénybe. Valamint Honth is a mostani 69 ezer helyett csak 40 ezer frtot, de ezek kedvezményezett vármegyék, tehát kivételek.

Igaz, hogy ezt sem lehetne a végeletekig alkalmazni s minden jelenlegi kisebb megyére behozni, minthogy ezeknél a rájuk eső, s épen mert kicsik, tehát kevés részt, már a majd minden megyében aránylag igen nagy központ venné igénybe, mint például Torna a 23 ezer lakosa után csak 8 ezer és ötszáz frtot kapna, de ezzel meg nem élhetvén, önmaga belátja, hogy nincs jogosultsága az önállóságra. Ott azonban, hol a népesség nagyobb száma a megye főállhatását lehetővé teszi, ott a hiányzó költséget közvetett adó s a marhás levelekre vetett illeték útján könnyen be lehet szerezni.

Ily elvek alapján azután kisebb megyék is megállhatnának s nem volna szükséges, hogy önmagában életképes, de szegény megyét sokszor épen a legszerencsétlenebb vegyes házasságba kényszeríteni.

Nem tagadom, sőt azért még egyik föltételül is elismerem, hogy ily módon is megszüntne néhány törvényhatóság, de csak azok, melyek

vagy oly kicsik, hogy egy külön központtal a reájok eső hányadból meg nem élhetnének, vagy pedig oly szétszórtak, hogy a főállhatások a mai korbéli közigazgatási igényekkel már összeegyeztethetetlen.

Mindenféle.

Szegény kormány, szegény miniszterium! így kiáltott föl Tóth Vilmos ezélt, ha nem esalódnak, két évvel. Vajjon hol találna meg a kellő superlatívust, ha a mai kormány nyilatkozatokat hallotta volna a 21-es bizottságban!

* * *

Szlávy miniszterelnök ur ma azt mondta, hogy bizonyos kimutatások elkészítésének gyorsaságáért tud felelőséget vállalni oly tárczákra nézve, melyekben otthonos, hanem például a közlekedésre és a pénzügyire nem. Hol otthonos hát a pénzügyminiszter ur, ha pénzügyminiszteriumában sem érzi magát chez soí?

* * *

Mikor a miniszterelnök ezt az otthonias nyilatkozatot tette, Trefort ur is föluggrott, mintha szólni akart volna. Szinte vártuk már meghallani, hogy hát ő hol otthonos. Hanem alkalmasint eszébe jutott, hogy ő még mások tárczájában sem otthonos s jobban meggondolván a dolgot szó nélkül leült.

* * *

Kerkápoly ur is sincerisált. Azt mondja, hogy előreláthatólag jövő évre is 7, vagy 8 millió deficit lesz a rendes kiadásokban, persze a miniszterium kimutatásában és nem a valóságban, lévén az ott jelentékenyen több. Mi elhisszük neki szívesen, ő is készített elég budgetet, legjobban itélhet tehát saját szavahihetősége fölött.

* * *

Gyenge bástya mögé vonult a kormány, midőn „reformtényei“ közt a megyék beosztásáról szóló javaslatát is emlegette. Ennek hallatára nagyon kedélytelen mozgás támadt a jelenvolt képviselők közt, mely miatt Szapáry Gyula gróf oly kényelmetlenül érezte magát, hogy Tisza Lajos azonnal elhagyta a termet.

— **Horn Edét** mult hó folytán, a Párisban három év óta működő „Société de législation comparée“ (elnök: Renouard Károly, v. miniszter s a semmisítő törvényszék elnöke) tagjául megválasztotta. Mint értesülünk, Horn Ede, a társulat fölszólítására megígérte a napokban, hogy a magyar parlament mult évi működése s működésének eredményeiről méltányló jelentést fog készíteni nevezett társulat által kiadott „Annuaire de législation étrangère“ jöve május havában megjelenendő harmadik évfolyama számára. E nagyon érdekes s tartalomdu nemzetközi törvényhozási szemléből, 2. kötet, Páris, 1873; Cotillon kiadó, nagy 8-rét, 524 l.) Magyarország eddigéig egészen kimaradt.

— **A pénzügyminiszterium** és Pestváros közt az új vámbház előtti földterület tárgyában folytatott elkeseredett perlekedés ma szerencsésen közmegegedésre kiegyenlítettett. A vitás térség a miniszterium használatában — marad, mely azonban ezáltal nem nyer birtokjogot, s a használt területért megfelelő évi bért fizet a városnak.

— **Mint az „Ung. Corr.“** értesül, az egyesült magyar gőzhajótársaság azon részvényeseinek fellépőmódása, kik a liquidációt kimondó határozat ellen óvást tettek, a kereskedelmi miniszterium által heves viták után elvettett.

— **A pancsovai képviselőválasztás** meghiusult. A választási elnök három napi és három éjszakai folytonos működésben kimerülvén, betegem rogyott össze. A helyettes elnök már régebben beteg volt. A választás, így két ízben félbeszakadván, eredménytelen maradt. Ha tovább folytatott volna is, az igazoló bizottság a törvény világos értelme szerint kétségtől megsemmisítendette.

A 21-es bizottságból.

Ma délután 5 órakor tartotta első ülését a képviselőház 21-es bizottsága, Csengery Antal elnöklete alatt. A megválasztott tagok közül nem láttuk Horváth Lajost és Tóth Vilmost; a miniszterek közül csak Szlávy, Szapáry gróf és Trefort voltak jelen. Miután az elnök röviden üdvözölte a bizottság tagjait, Semye báró a nyilvánosság szükségének hangsúlyozásával gyorsírók alkalmazását indítványozta. Az indítvány felett rövid eszmecsere fejlődött ki, mely után végre Ghyecz Kálmán indítványára határozatba ment, hogy már a legközelebbi ülésen gyorsírók legyenek jelen, a gyorsírói feljegyzések hírlapi

*) A „Pesti Napló“ f. hó 7-iki esti lapjában ezt tévesnek közszelteli. Tessék utána számítani!

Fluxus

közlése azonban a képviselőház bejegyzésétől függően, e részben a ház határozata mindjárt a f. hó 17-én tartandó ülésen kikérik. A második kérdés a bizottsági működés miképp leendő megindítása volt. E kérdés hosszabb vitára adott alkalmat, melyben a bizottságnak csaknem minden tagja és Szilágyi miniszterelnök is részt vett. A vita természetesen általánosságok keretében mozgott, néhány konkrét eszme azonban mégis kidomborodott, ilyen volt például Lónyay gr. azon nézete, hogy mindenekelőtt és mindenáron normalbudget létesítésén kell törekedni a kormányának és törvényhozásának és illyent, foglalt magában Zsedényi azon nyilatkozata, hogy nem szabad félrendszabályok és tatarozások mellett maradni, hanem rendszert kell megállapítani és követelni s e téren kérelhetlenül a bizottság elé fog lépni a kényszerítés, választani a centralisatió és a decentralisatió közt. A kormányelnök meglehetősen lánghán viselte magát és nyilatkozatai bizony nem elégtettek ki senkit. Somssich Pál kezébe adta a fogót, melybe belakapaszkodhatott volna, midőn azon kérdés vétetett föl, vajlon tett-e a kormány valamit az összes államigazgatás reorganizációjára vonatkozó javaslat tárgyában, melynek elkészítése neki 1873. tavaszán meghagyott, de Szilágyi ur nem ragadta meg az alkalmat, legalább félig-meddig kielégítőleg nyilatkozni, hanem úgy tett, mintha a dolog akárki másé lenne, csak őt nem. Ebből körülbelül azt lehet sejtetni, hogy a kormány még nem igen esett túl a „tanulmányozás” studiumán és hogy a 21-es bizottságnak igen sok dolga lesz, melyben kormányfiainak eddigi tapasztalatait s ezekből levont észleleteit alig fogja értékesíthetni. Végre elfogadtatván azon indítvány, hogy a kormány felhívassék, mielőbb előterjeszteni rövid kimutatást az ország jelen pénzügyi állapotáról s azon szerződési vagy egyéb kötelezettségeiről, melyeket a jövő évi költségvetésben fedeznie kell, elhatározatott, hogy a bizottság ezen kimutatás beadásáig tanácskoznia fog, azon alapelvekről, melyek további működésében kiindulási pontjául szolgálhatnak. Az ülés hét és fél órákor lett befejezve. Legközelebbi ülés szerdán január 14-én délután 5 órákor.

A képviselőház osztályai.

A képviselőház 2-ik osztálya f. évi január hó 13-ikán délelőtt 10 órákor ülést tart. He dr y Ernő s. k. jegyző.

A képviselőház 5-ik osztálya f. évi január hó 13-án délelőtt 11 órákor ülést tart.

A képviselőház 7-ik osztálya f. évi január hó 14-én délelőtt 10 órákor ülést tart. Az osztály t. tagjai felkéreknek, hogy minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. T o s t Gyula s. k. jegyző.

Az osztályok a képviselőház határozatához képest ma reggel megkezdték a földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A 4-ik osztály egyáltalán nem tartott ülést, nem tudjuk jelent-e meg csak egyetlen tagja is, a 7-dik osztály e tárgyalást a megjelent tagok csekély száma miatt elhalasztotta.

Az 1-ső osztály a 16. §. C. pontjáig jutott el. A 2-ik §. (mely az évenkénti adószázaléknak 30 millióban és ezen összegnek 20 évre változatlanul leendő megállapításáról szól) a bizottság szövegezése szerint, szavazás folytán elfogadtatott. A 2-ik osztály az általános tárgyalást befejezve a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. A 3-ik osztály a 21-ik szakaszig változtatás nélkül fogadta el a bizottság szövegezését. A 6-ik osztály a törvényjavaslat 2-ik szakaszának az adószázalék 20 évre változatlanul maradásáról szóló 3-ik bekezdését kihagyatni javasolta. A 8-ik osztály a határvideknek a földterhementesítési százalék alóli mentességét nem fogadja el. A 9-ik osztályban is tétetett kifogás ezen elv ellen, és pedig jobboldaliak részéről, azonban végre a bizottság szövegezése elfogadtatott, valamint a következő szakaszok is a 15-ig.

A „KÖZÉPPÁRT” TÁRCZÁJA.

A parlamentarismus a házan kívül.

(Időszerű rajz.)

— Vége. —

A táncmulatság a bál felett hét kifogástalanul érvényes és két — némi vita után — érvénytelennek nyilvánított szavazattal győzött.

A két értéktelennek nyilvánított szavazat közül az egyiknek tulajdonosa az az ur volt, a kinek mindig van valami sugni valója a szomszédja fülébe, s a ki az egyszerű igen vagy nem helyett, amint az elnök a kérdést elismerésre méltó világos precisióval feltette, azon indítvánnyal felelt, hogy legalább a férfiak talpig magyarban jelenjenek meg, s midőn az elnök őt szelid nyájassággal ugyan, de melyen a megütözésnek egy halvány árnya mégis ott borongott, figyelmeztette, hogy itt most nem arról van szó, hanem tessék egyszerűen igent vagy nemet mondani, azt mondta, hogy neki tulajdonképpen még az ellen sem leend semmi elvi kifogása, ha az is kötelezőleg kimondatnék, hogy az asszonyok sőt a leányok is magyarban jelenjenek meg.

Bár mily szelid természetű legyen is elnökünk, de a parlamenti formáknak ezen szantszándékos lábbaltiprása még őt is kiharozta némileg sodrából. Kipirult arca mutatta, hogy nemes harag gyult szívében. De mint mindig, most is mérsékelte magát, s egész rendreutatisása csak egy vállvonításból állott.

Igaz, hogy e vállvonítás sokat mondott. Először is részvétet fejezett ki ezen, minden határon túl menő ignorantia felett, azután egy kérdést a bizottság összes tagjai-

Külföld.

Budapest, január 12.

Serrano állammentő kormányát a spanyol nép még sem fogadja oly általános örömmel, mint az új spanyol kabinet el akarta hitetni a világgal. Alig hogy leveretett a lázadás Saragosában és Valadolidban, már is felüti az véres fejét Barcellonában, a vörösök és mindenféle fajú ultráknak ezen régi fészkeiben. A kormány a legszigorubb eszközöket veszi foganatba, hogy a lázadás hydráfőjét végleg leítse, ez azonban nem mehet könnyen akkor, midőn Serrano egyik karját a karlisták, másikat a karthagenaik veszik igénybe. A barezelonai lázadás, mint a délben érkezett táviratokból látszik, komoly. A kormány csapatai, bár ágyukkal ostromolták a lázadókat utég sem boldogultak velük. A harc folyik Barcellonában, Cartagenában, Bilbao vidékén, északon nyugaton és keleten! Spanyolország egét minden oldalról veséres festik a polgárháborúnak az ország minden részében fellobbogó lángjai!

Ezen viszonyok közt a kormány kénytelen megkezdett útján előre haladni. Egyik reakcionárius intézkedése a másikat követi. A kortesgyűlést csak egy év mulva akarja összehívni, okul adván, hogy addig a polgárháborút elfogja nyomni. Vajlon fog-e ez sikerülni Serranonak, vagy egyáltalán bárkinek, nem igen valószínű. Spanyolország úgy látszik feltartóztatlanul rohan azon örvénybe, mely chyeléssel fenyegeti, a saját testének szétmazzangolása által okozott végfelbomlás örvényébe.

A legújabb eseményekre vonatkozólag közöljük a következő, délben érkezett táviratokat:

Madrid, január 10. Híre jár, hogy a kormány a cortest egy év előtt nem fogja egybehívni, mivel előbb el akarja nyomni a felkelést. — Albaceterbe, mely a carlisták által fenyegetve van, erős hadsapat küldetett. Marisantonában hajóra szállt, de még nem tudatik, hol fog partra szállani. Most a carlistáknak nehézségeik is vannak, melylyel Bilbaot lövetik. Tolosa ellen is új támadást készítenek elő.

Madrid, január 11. A kormány egy rendelete feloszlatta mindazon politikai egyeteket és társulatokat, melyek a közbiztonság, a haza érdeke, a terület épsége s a mostani kormány ellen irányulnak. Madrid megyei bizottsága szintén feloszlattatott.

Barcelona, január 8. (Éjjele). A foederalisták a műhelyekben és gyárakban a munka beszüntését eszközölték. Ma reggel a „Catalonia” téren számos munkáscsoport a csapatok által szétveretett. Tizenegy órákor Hostalfranchoban egy vadászkapitányt revolverrel agyonlőttek. Ez volt a jel az ellenségeskedések megnyitására. A foederalisták, Hostalfranchoból kiütve, egy külvárosba menekültek, a melyből szintén kiszorítottak. Három órákor a nagy számban felállított torlaszok ágyutüzrel foglaltak el. A veszteségek mindkét félről tetemesek. Arra készülnek, hogy a harc holnap újból fog kezdődni. Ugy hírlík, hogy a felkelést az „internationale” szervezte. A város igen komor külsőt mutat.

A pápaválasztásra vonatkozólag IX. Pius még a múlt évben ugynevezett pápai konstituiciót boesátott ki, melyben a halála után végrehajtandó pápaválasztást az eddigi törvényes fennállott eljárás módjától eltérőleg szabályozza. Ezen okmány a „K. Z.”-ban csak most látott napvilágot s adjuk belőle a következőket:

„Saját elhatározásunkból és apostoli teljhatalmunkból fogva megszüntetjük a választógyűlést, s általában megszüntetjük nemesak azon törvényeket, melyek a választás helyét kitzítik t. i. oda, hol a pápa meghalt, hanem azokat is, melyek a kanoni választás teljessége és lényegéhez egyáltalán nem tartozó szertartásokra és szokásokra vonatkoznak. Bár jól tudjuk, hogy ha nem főrogunk fenn komoly akadályok és veszélyek, azon törvényeket meg kell tartani — mivel azonban a viszonyok annyira megváltoztak, hogy mindentől lehet tartani úgy azon emberek részéről, kik katolikusoknak nevezik magukat, mint azok részéről, kik az eretnekek táborához tartoznak: bibornok testvéreinket tehát összesen és egyenkint felmentjük esküjük azon részétől, melylyel kö-

telezik magukat, miszerint a konstituiciókban foglalt szabályokat épségben fenntartják, s ezennel feloldozzuk őket ezen esküjük alól.

S ezen rendeletünk nem csak azon választógyűlésre nézve érvényes, mely közvetlenül halálunk után fog tartatni, hanem az azután következőkre néve is, ha sz. Péter trónján való utódunk, akár gyorsalál, akár más egyéb oknál fogva, ide vonatkozólag külön konstituicio által nem intézkednék.

Mivel azonban tudjuk, hogy az apostoli konstituicio, különösen pedig IV. Pál „Quum secundum” konstituicioja által a legszigorubb büntetésekkel fenytettek, ki valamely pápa életében, s ennek tudta nélkül a pápa utódjáról merne beszélni, ezennel felmentjük a római egyház bibornokait ez alól annyiban, hogy szabadságukban áll még életünk ideje alatt gondoskodni az iránt, mi az ügy szentségét a célirányos gyorsasággal összeegyeztethetné. Ehhez képest tehát a bibornokok büntetlenül értekezhetnek a jövődöbeli választás határidejének kitzítése szöval minden felett, mi az új pápának idején való, szabad megválasztását illeti. A mi a helyet illeti, hova a választógyűlés összehívandó lesz, annak, kire halálunk után ezen összehívási jog természet szerint átszáll, szabadságában áll azon esetre — mitől tartunk — ha a választás Rómában nem történhetnék szabadon, a választó gyűlést Monaco hercegségben, valamely franczia városban, vagy épen Maltában hini össze.

Különfélek.

Budapest, január 12.

(Hivatalos.) Ö felsége gróf Mondgelas Rudolf tiszteletbeli követségi titkarnak fizetéses segédállomást adományozott. — Lavatka József tartalékos serezedbeli hadnagy a m. kir. honvédség szabadságot allományába helyeztetett át.

(Kitüntetés.) A király Neckermann Karoly postavezetőnek a pósta kinstári szolgálatban tanusított buzgalma és hűsége elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Simor János bibornokká való avatása ma d. e. nagy ünneppélyességgel ment végbe a budai várban. (Lapunk térhúnya miatt az ünnepejnek csak következő föbb momentumairól emlékezhettünk meg. A díszmenet a királylyal a fejedelmi palotából indult következő sorrendben. A menet két kamarás nyitotta meg; ezek után az egyenruhás asztalnokok haladtak, kik után több fiatal mágus ment; erre következtek: két udvari tanácsos egyenruhában, a zászlós urak, Andrássy Gyula külügyminiszter, a magyar miniszterek. A bibornok-herceg, violaszín papi öltönyben, egyedül ment a sorok közt, s e díszmenetet a király zárta be, ki magyar lovas tábornoki egyenruhába volt öltözve. A menet a budai vártemplomba érve a király trónján, Simor János pedig a templom bal felén levő székén foglalt helyet, mire a sz. mise áldozat bemutatása következett. A Haynald Lajos érsek pontifikált, Ráth és Roder mint infulusok szerepeltek. Mise után a pápai küldött a melléköltárról levéven a tálezt, melyen a pápai breve fekiútt, azt a király trónja elé vivé s ott latin nyelven beszédet tartott ö felségéhez, melyben ö felsége tudomására hozza, hogy a pápa Simor Jánost, egyházi és világi téren szerzett érdemeiért, az egyház fejedelmei közé igattna, s egyuttal a pápának üdvözlétet nyilvánítja, melyet az osztrák-magyar monarchia uralkodójához, az egyház legkedveltebb fiához intézett. Ö felsége engedélyt adván a breve felolvasására, az egész terjedelmében felolvastatik. Ez megtörténvén, a bibornok a szertárnok felszólítására előbb az oltárhoz, s innen a trónhoz lép, melynek második lépcsőjén már a pápai követ térdel, ki ö felségének a bibornoki birtumot nyújtja át. Ö felsége kalpagját feltelve, a birtumot a bibornok fejére teszi, ki a föltárhoz megy, a honnan áldást eszt, mi közben ö felsége és az egész udvar letérdepel. Ezzel a szertartás véget ért, s a menet ugyanazon rendben elhagyá a templomot. A bibornok érsek azonban a sekrestyébe ment, hol bibornoki ruhát öltött, majd aztán ismét a kir. palotába indult, hol a pápai küldött társaságában tisztelgett a királynál.

hoz, melyet előszóval körülbelöl így fogott volna kifejezni: „Mondják meg az urak, mit csináljak ezzel az emberrel?”

A bizottság nem is késett helyeslő morajával, az elnök magartatása feletti méltánylatának kifejezést adni.

A magyarruhás ember azonban szintén megértette e kérdést, s úgy megharagudott, hogy oda ugrott szomszédjához, valamint sugott a fülébe, s azután mérgesen kihírhant a szobából.

Ugy látszik azonban, hogy midőn már kinn volt, megmondolta magát, s az ajtóból visszaküldött: „táncmulatság!”, De szavazata természetesen értéktelennek nyilvánítottatott.

Ez az intermezzo fájdalmas hatást hagyott maga után, a minthogy az elnök nem is mulasztotta el e feletti sajnálkozásának kifejezést adni, szokatlan erőlyel hangsúlyozván, hogy szerény meggyőződése szerint az ö eljárása teljesen correct volt, ö e fellépést teljességgel nem provocalta, mert neki szent kötelessége a parlamentarismus formáit tiszteletben tartatni. Ez néha fájdalmas kikerülhetlenségekkel jár. Az ö szöke sinces rózsalevelekkel párnázva. Ha azonban a tisztelt bizottság, eljárását csak némileg is incorrectnek találná, ö pillanatig sem habozna. . . .

Zajos éljenek szakították meg szavait, mi egyértelmű volt a bizalomszavazással.

Ez teljesen meg is nyugtatta őt, mert kedélyes mosolylyal újból hátradült székében és okos nagy szeméit újból a jegyzőre szegezte.

Csak egy másodpercig ne tette volna még, mert e másodperc volt az, melyben magának a jegyzőnek is szavaznia kellett.

Elég nyugalmal állt is fel székéről, de mielőtt szólhatott volna, szerencsétlenségére megérzte az elnök szuró tekintetét.

Ez megzavarta őt, s egy percnyit, folyvást e tekintet igézete alatt szenvedő labozás után sem igent sem nemet nem mondott, hanem azt mondta, hogyha „netalán tán valamely formabibát” . . .

Az elnök megcsóválta fejét és újból feltette a kérdést.

De már akkor minden szem a jegyzőn függött, s a boldogtalan sehogy sem volt képes leküzdeni felindulását. Lázasan, mondhatni önkívülettel kiáltá:

Igen, azaz hogy nem!

Igy történt, hogy szavazata kárba veszett, mert mindkét párt magának követelte, ö maga pedig már annyira zavarban volt, hogy ha bensőleg tisztában is volt meggyőződésével, külsőleg sehogy sem volt képes határozottan az egyik párthoz csatlakozni, s az elnök többször ismételt kérdéseire majd nemet, azaz hogy igent, majd pedig igent, azaz hogy nemet mondott.

Ez heves vitára nyújtott alkalmat, mely az elnök tapintata nélkül, ki e viharban is büszkén fenn tudta tartani a parlamentarismus lobogóját, bizonyára szenvedélyes személyeskedéssé fajult volna. Így azonban azzal végződött, hogy a jegyző szavazata értéktelennek nyilvánítottatott.

Midőn az elnök e végzést részvétteljes hangon kihirdette, részvétteljesen hátradült székébe, s személt nagy részvéttel a jegyzőre szegezte.

A jegyző azonban csak két rövid percig tudta már eltekinteni kiállani, ekkor kétségbeesett elhatározással felugrott, s kijelentette, hogy családi viszonyai következtében kénytelen a jegyzői állásról rögtön leköszönni.

Átalában nem akarták elfogadni, de rögtön semmi esetre sem, csak midőn hirteleni roszullétet emlegett, csak akkor engedtek kívánságának.

Az elnök részvétének részvétteljes kifejezése után Say urat kérte fel a jegyzői teendők ideiglenes átvé-

— **A tegnapi Liszt-hangverseny Bécsben.** mint a punknak írják, a lehető legfényesebben ütött ki. A hangverseny helyisége zsúfolásig megtelt válogatott, fényes közönséggel; a zongora és szék pompásabbnál pompásabb virágokkal volt feldíszítve; az orgonán látható L. F. betűket babérkoszorú övezte. Megható volt azon fogadtatás, melyben Liszt a hangverseny helyiségébe történt beléptekor részesült. A közönség nagy része felállt, s a termet szűnni nem akaró viharos taps rázta meg. Ez azonban még nem volt a közönség lelkesedésének kifejezése; az csak a mester játéka után érte el tetőpontját, midőn a közönség Lisztet dörgő tapsvihár és szűnni nem akaró éljenzés mellett, hét—nyolcszor kilátta.

— **Állandósított távirda-állomás.** Melhádián eddig, tudvalevőleg, csak a fűrdőidény alatt volt távirda-állomás. A hivatalos lap legközelebbi számának közlése szerint a távirda Melhádián f. hó 1-én a fűrdőidényen kívül eső időre is berendeztetett.

— **Az írók és művészek** társaságának tegnap tartott évi közgyűlésén Szigligeti Ede egyhangulag elnökké kiáltott ki, s a régi tisztviselők és biztornányi tagok többnyire ismét megválasztattak. Mivel a körök most már 190 helybeli és 20 vidéki tagja van, elhatározottak, hogy a közgyűléstől fogva a tagsági díj 36 firt helyett 24 firt lesz. Dícsérettel említjük fel végül, hogy Szana Tamás, ki újra megválasztott a kör titkárává, a társulat javára lemondott 500 firt titkári fizetéséről.

— **Megjelent művek.** Megjelentek és szerkesztőségünkhez küldettek: „Pénzügyeinkről” Máriaassy Bélától; ára (?) „Törvényjavaslat az ügyvédi rendtartás tárgyában” (Légrády testvérek kiadása) ára 40 kr. „A dél-magyarországi kincstári urodalmak kezeléséről” báró Fiáth Gyulától. „Jellemrajzok magyar népdalokból” Zimay Lászlótól; ára 1 firt. „Májusi eső” zongorára Duponttól; ára 50 kr.

— **Az időjárás** Budapest vidékén egyáltalán nem akar szabályos kerékvágásba belezökkenni. Néhány nap óta csak anyiban történt változás, hogy száraz hideggel váltakozó szép, tavaszias napokat állandón hideg ködös napok váltották fel. Hő egyáltalán nem esik sem itt, sem Magyarországon legnagyobb részében. Somgyóbirják nekünk, hogy ott az esőtlen ősz és hó nélküli tél miatt a már tavaszi valóságos egyiptomi csapásokat képező egér had annyira elszaporodott, miszerint egyes vidékeken az elvetett magot teljesen kiettek úgy, hogy tavaszra a gabonátáblákat újra kell felszántani és bevetni.

— A panasz különben általában az egész országban. Az „Alföld” legközelebbi számában írja: Az alföldön olyan száraz hidegeknek járnak, hogy Szibériában sincs külön. Hő azonban nem akar esni, mely fehér köpenyével leterítve a hideg fagy veszélyeinek kitett vetéseket. Gazdáinktól halljuk, hogy a jövő termésre való kilátások már ismét nem jó reményekkel kecsesgetnek. — Híreink szerint a repezvetés, mely különben sem volt valami jó, a száraz hideg időben igen sokat szenvedett. — Nem is kell egyéb, csak az, hogy az uristen még egy olyan évet hozzon ránk, mint volt az előző három, akkor aztán befoghatja magát a szegény gazdálkodó ember Kun László szekerebe. — Ellenben a „M. Polg.”-nak Gyergyóból azt írják, hogy ott félőes hó borítja a földet és 24 fokos hideg van. Pár nap óta a hőmérséklet az egész országban alább szállt. — Budapestben a hideg 7—10 fok közt váltakozik. F. hó 10-dikén Besztercebányán 15, N.-Szebenben 22, Ungvártól 15, Csáktornyan 4, Zágórában 2, Fiumében 1 fok hideg volt.

— **Magyar hadtanifélfelolvasások.** A „Honyvéd” írja legközelebbi számában: „A Ludovika-Akadémián az esti órákban minden héten egyszer tartott felolvasások igen jelentékeny mozgalmat idéznek elő intézményünk életében; azok közönsége mindinkább szaporodik; az eszmecsere katonai tudományos tárgyak fölött magyar nyelven folytatva meg kezd indulni. Olvasóink előtt ismeretes azon program, mely szerint ezen előadások tartanak. Az eddig tartott előadások minden tekintetben sikerültek mondhatók, különben maguk a felolvasók előrendű tekintélyek nem csak a honvédségnél, hanem hírnevüket már a közös hadseregben szerzik. Az első felolvasó Pasy Károly őrnagy volt, kit a magyar olvasó

közönség megjelent munkáiból ismer, melyek méltó folytatását képezik ez irányban már a közös hadseregben megkezdett és igen sok elismeréssel fogadott irodalmi tevékenységének, második Ghycey Béla ezredes, kinek nagy tudománya vonzó előadással, választékos kifejezőmódja tudományos mélységgel és minden tekintetben átgondolt, öntudatos klasszicitással párosul. Csütörtökön báró Gaál Nándor őrnagyot igen szépszámu katonai közönség hallgatta végig, teljesen kielégítve a fölolvastatartalma, alakja és az előadás élénksége által s örövendve azon, hogy a magyar nyelvet mily buzgón művelik azok is, kik nemrégóta vannak még körünkben.

— **Színház.** Szigeti Ede a nemzeti színházban mult szombaton este tett kísérletet a „Troubadour” című opera Manrico szerepében — középszerű sikerrel, Szigeti hangja már nagyon gyenge, s úgy látszik hangjának csak romjait hozta vissza hazájába. Kis terjedelmű skklájával azonban elég kellemesen énekel, úgy hogy — ha szerződöttnek — lyrai szerepekben használható lenne. A „Troubadour” egyébiránt Szigeti felléptének alkalmából alkalmasint vagy próba nélkül, vagy csak gyenge próbával került színre, mivel az emsemble nagyon rossz volt, sőt még az egyes szereplők éneke sem vágott mindig mindig a zenekar játékaival. Kívánatos, hogy Szigetivel egy jobban rendezett és próbált darabban tegyenek új kísérletet. — Az opera színház beérkezett öt pályázati terve közül a „P. N.” az egyik tervet következőleg ismerteti: E terv több tekintetben eltér ugyan a pályázati feltételektől, de oly ezélszerint van készítve, hogy szerinte a néző még a karzat háttéréből is egész kényelemmel tekinthet át az egész színpadot. E terv szerint a dalmás-színház 1256 négyszögölyni tért foglalna el a Herminatérben, jobb és balfélől kilencz ölnyi utczát, a sugárt felől pedig széles szabad teret hagyva. Az egész épület francia renaissance styben van tartva, a királyi páholyhoz a mellék-utczák felől nyílik a bejárás. A nézőtér, mely 2000 nézőt kényelmesen fogadhat be, 10 öl magasságú és ke-rekalakot mutat, 9 és fél ölnyi átmetszettel. Az első és második emeletet páholyok foglalják el a harmadik emeleten középen zártcsékek; a negyediket zártcsékek és állóhelyek vannak. A színpad egyik oldaltüzfalától a másikig 84 láb széles, az első függönytől a háttérig 72 lábnyira terjed, — de meghosszabbítható 128 lábnyira. A podium 16 lábnyira van az utczai niveau fölött, úgy, hogy a 2 ölnyi pincehelyiséggel együtt a súlyosított 28 lábnyi mélységű. A Teleki-féle pályázatra beérkezett öt tragoediát Székács József elnöklelte alatt Szász Károly, Vadnai Károly, a színház részéről Molnár György és Beresényi, a Karácsonyi-díjra beérkezett három bohózatot pedig Pulszky Ferencz, Szigligeti, Gyulai, Greguss és Arany László fogják bírni. — „Ha Jónás ur a kolozsvári színház igazgatója volna” — miként a „Magyar Polgár”-ban közzétett cikksorozatában írja — a kolozsvári színházról fordított tartana, ki a jelesebb külföldi termékeket lefordítaná a kolozsvári színház számára. Ezt ugyan rosszul tenné Jónás ur, ha a kolozsvári színháznak igazgatója és ama színháznak s a magyar irodalomnak jóakarója volna. Először is aligha kapna Jónás ur olyan fordítót, ki a sokféle nyelvű idegen darabokat passzálsán neki jól letördítaná, rossz fordításokkal pedig csak ártana az irodalomnak és a kolozsvári színháznak. Másodszor Jónás ur fordítója által magyar nyelvre áttüzetett idegen művek sokkal többbe kerülnek a kolozsvári színháznak, mintha a kolozsvári színház a pesti nemzeti színpadon előadott fordított darabok előadási jogát olesó áron megszerzi. Jónás ur ezikkeiben több életre való eszmével találkozunk, melyek megvalósítása hasznára lehetne a kolozsvári színháznak, de a fordítói állomás tervével bátran felhagyhatna Jónás ur — habár a kolozsvári színház igazgatója volna. — A nemzeti színházban ma este a „Gyöngéd rokonok” került színre új szereposztással. Midőn e darab a mult héten Budán volt számon, az új szereplőkről bővebben írtunk. Ma ismételtük az akkor mondottakat. Halmi Pesten is bevált Schunrikának; e szerepet tehát bizvást nála hagyhatják. Karikás (Offenburg) jobb volt, mint Budán. A régi szereplők közt Prielle K. és Szatmáriné szokott bravúrokkal, Lendvayné, Paulayné, Helvey L. és Náday igen csinosan játszottak. Az újabb tagok közt a közönség kiválóan Beksiécsné Bogdánovics asszony csinos játékát tüntette ki, s e fiatal színésznőt, mint Tusneldát, a darab folyamában több ízben is megtapsolták.

— **Rövid hírek.** Haas Gottlib végrendelete több oly pontot tartalmaz, melyben az elhunyt közvélekedés adakozott. A ház, melyben (Nagyváradon) lakott nevelőintézeté fog átalakítani árvagyermekek számára. — A tél- és molnár-utca csak 22 lábnyira fog a Duna zeruspontja fölött fölülteni; a többi utczára néve a Duna zerus pontjától számított 24 lábnyi magasság marad kötelező. — A kolozsvári keresolya-versenyen gr. Teleki Géza lett első győztes. — Makay Dániel ungvári ref. lelkész, hitközsége negyed százados lelkészségének emlékére ezüstserleggel ajándékozta meg. — A fővárosi inséges munkások a városliget szabályozásánál kapnak munkát. — Az egykorszépi-hírű Sárközy sz. Ferencz, mint a „P. N.” írja, félig meg van örülve így tévelyeg az utczákon, és mindig elhunyt, feledhetetlen neje nevét említi. Nagy emberbaráti szeretet gyakorolna, ki a szerencsétlen pártfogásába venné. — Péterffy nevű, józsefvárosi tanító egy iskolás fiut úgy megvert, hogy a gyermek testén tenyérnyi fekete foltok támadtak s ezenkívül a gyermek füle is be van hasítva. Az embertelen tanító följelentett. — Adósokat fenyegető-egylet létezik a József-téren 12. sz. a., melynek célja az adósokat a törvény határát nem lépő eszközökkel oda sarkalni, hogy adósságukat megfizessék. — Altenburg Gusztávról tévesen közölték a lapok, hogy több rendbeli pénzeikkel megszökött; Altenburger csak fehérvári rokonaihoz ment, hogy a rábizott pénzekben mutatkozó hiányt, ezek segítségével kiegyenlíthesse, mi meg is történt. — A tere-zvárosi klub Podmaniczky Frigyes bárót elnökvé választotta. A pesti és budai tüzörség össze-olvadása fölött egy legközelebb tartandó közgyűlés fog háározni. — A budai várba való följártnál az

örállomás visszaállított. — Simor János hercegprimásnak, Székes-Fehérvár városa fűvölzöl föliratot küldött a hercegprimás bibornokká való avatására alkalmából. Fehértemplom képvisellete kérvényt intézett az országhoz, hogy a jüvendőbeli Kevevármegyének ne Versez, hanem Fehértemplom legyen székhelye. Negyveneserforintot nyert Laureuz János, soroksári asztalos a salzburgi sorsjegyek legutóbbi húzásán; de nyereszámu sorsjegyet, a „P. N.” szerint Fuchs Vilmos elcsalta tőle, s Fuchs már Bécsbe utazott, hogy a nyere-snyet saját részére leszámítoltassa; a család azonban még idejében kivilágulván, Fuchs terve meghússított, s el-lene, vllamint ügyvéde dr. Mande ellen, büntető per indított. — A Széchenyi-szobor még ez év foly-tán föl fog állítani a Eerenz-József-téren. — A n-ö-k-p-z-ö-egylet tomlója tegnap este még fénye-sében ütött ki, mint a mult évben; a redouten ezen alkalmából anyai látogatója volt, hogy a konyha teljesen kitört, s így újra kellvén ételeket készíteni, az étkezés éjfél után 2 óráig tartott. — Czompó Betti az „Európa” vendéglő bérlnője tegnap meghalt. — Mártin kegyes-rendi tanár N.-Becskereken föbelötte magát, a „Torontál” ezen közlésének keltekor azonban a szerencsétlen még életben volt.

— **Térszüké** miatt az akadémia mai üléséről szóló tudósításunkat, holnapra vagyunk kénytelenek halasztani.

Táviratok.

Szolnok, január 12. (A „Középpárt” magán-távirata.) Németh Albert tegnap két órai erőlködés után se juthatott szóhoz a folyton Horánszky Nándort élető választók előtt. A rend kifűnő, a nevetés nagy volt.

Zágráb, január 12. Mazuranic bán egy köztetszéssel fogadott beszédben jelenti az országgyűlésnek, miszerint a bán s az osztály-főnökök felelősségéről szóló törvények szentesítették, mire a ház tagjai a királyt életük. A napirend első tárgya a ház közönségről szóló törvényjavaslat első olvasásban előadgatván, a részletes tárgyalás megkezdett.

Közgazdaság.

Budapest, január 12.

Szomoru hír. Az egyesült magyar gőzhajótársaság közgyűlésének határozatát a felozslás iránt, a kormány — az „Üng. Ll.” szerint — az igazságügyministerium, a kincstári jogügyek igazgatósága és a budapesti kereskedelmi és iparkamara javaslata alapján helybe hagyta. Ez előre látható döntvény végét veti a Dunán a versenynek, s ezental korlátlan ura lesz ennek egy német társaság. Annvit azonban mindenesetre elvárunk a liquidációval megbízott bizottságtól, hogy legalább azon kétes értékű reményt, melyet a közönség szemébe hűntettek, miszerint t. i. a határozat megerősítése után még mindig lehetséges lesz a társaság új alakban felélesztése, lehetőségig respectálják. Félünk ugyan, hogy ezen társaság szomoru híre vergődött urai nem fognak ennyit sem megtenni; hanem első dolgok lesz a hallomás szerint már is kész szerződéseket egyszerűen aláírva a es. kir. Dunagőzha-jótársasággal. Ez esetben egyetlen menedék a részvénye-sekre nézve a fenytő eljárás kérelmezése volna; a magyar közönségnek pedig azon szomoru öntudat, hogy egy magyar vállalat létesítésére adott 200 firtja leolvadt lassan-lassan 70 forint értékre, s akkor a német vállalat kezébe adatik nyomorult pár firtet.

Nem lehet e dologról keserűség nélkül írni, s valóban akár hol van a hiba: a szigorú vizsgálat elenged-hetlen feltétel, mely egyedül lesz képes legalább jövőre megakadályozni a franko bank Strohmanjait, Kohen ur uszályhordozóit ily komédiák játszásában a közönség rovására.

Heti kimutatás a gabnatőzsdéről. A gabnatőzdsde helyzetében semmi örvedentes változás nem állott be. A buza és a rozs változatlan; a tengeri, az árpa és a zab némileg szilárdabb. A határidő üzletben bánáti tengeri május-juniusra 15,000, — tavaszi árpa 6500 vámmázsa fordult meg. A behozatal 41,200, a kivitel 7848 mázsa volt. A tényleges forgalom mintegy 60,000 vámmázsa, buza beh. 24,328; gabna 4071; árpa 3663, kivitel 2082; zab behozatal 3746, kivitel 199; tengeri behozatal 5095; repeze behozatal 300, kivitel 5203 vámmázsa. Az összes forgalom buzánál 30,000; árpánál 7500; zabnál 2500 mázsa. Az átlagos árak a buzánál 775, gabnánál 555; árpánál 385; zabnál 215; tengerinél 445 krajczár.

Felhajtatott, illetőleg eladatott 1068 ökr, párja 140—400 firtig; 285 tehén 120—300 firtig és 105 fejős tehén. Sertés 4600 adatott el, első mázsája 32—36 firtig.

A szesz-üzlet lanyha volt. A forgalom 1500 akóra megy. Az ár nagyban 57—58 krajczár fokonként. Ugyan-ily formán maradt.

Budapesti gabnatőzdsde január 12. Kezdetben a ki-nálat csekély s az árakban e miatt emelkedés. A buza forgalom alig lehetett 10,000 mázsán felül. A rozs forga-lom nélkül. A babnak 3.70—3.80, tengeri 4.65—4.70-ig; a zab maradt. A tavaszra a buza 8.15—8.20; a zab 2.25 2.26; tengeri május és juniusra 5—5.02 kr.

Budapesti értéktőzdsde január 12. Az értéktőzdsde lassu volt. A befektetés; bank, takarékpénztár, s néhány iparvállalat papirjai emelkedtek. A pesti kereskedelmi bank 83-n kelt; a földhitelintézet 87 és félre, a jelzálog bank 78 háromnegyede emelkedett. A vasuti költsön 96 egynegyede emelkedett, s úgy is maradt; a sorsolási kölcsön 79-re. A bankok közül a municípál 27 egy ne-gyedig emelkedett, s 26 háromnegyeden záródott; az anglo-magyar 37 háromnegyed; a franco-magyar 36; a földhitel 58 egy negyed. A helyi bankok közt a takaré-k és hitelegylet 59 háromnegyeden; a takarékpénztárak közül a központi 66-ra; az iparpapírok közül a közuti vaspálya 334 egy félre; az egyesült gőzhajótársaság 8 egy negyede emelkedett. Az értékek változatlan ma-radtak.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. január 12-én.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Záloglevelek.		Magy. vasuti köles (120 frt. ez.)					
Hang.	font	frt	font	frt	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva			
Buza, bántási ó v. u.	83	7.60	7.75	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	890.	900.	500	Első magyar serfőzde	420.	430.	96.	96.50
" " " "	85	7.85	7.95	200	Haza	365.	375.	200	Sertészhaladó	175.	180.	146.75	147.25
" " " "	87	7.45	7.60	300	Pannonia	62.	64.	500	Athenaeum	250.	255.	239.75	240.75
tiszav.	81	7.75	7.85	100	Pesti bizt.	83.	85.	200	Pesti könyvnyomda	620.	630.	44.	44.50
" " " "	85	7.40	7.55	200	Hunnia	145.	150.	500	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	8.25	9.	1025.	1027.
" " " "	85	7.90	8.05	300	Unió	200	200	500	Ganz-féle vasöntőde	370.	375.	222.25	222.75
pestm.	81	7.60	7.70	200	Pesti közuti vaspálya	334.50	335.	200	Gschwindt-féle szeszgyár	240.	245.	523.	524.
" " " "	85	8.05	8.15	200	Budai	80.	82.	200	Börgyár	80.	85.	213.50	214.
" " " "	87	7.60	7.70	200	Budai hegyipálya	50.	60	200	Gyapjamosoda	80.	85.	466.	468.
fehért.	87	8.05	8.15	80	Municipális hitelintézet	26.75	27.	100	Salgó-tarjáni kőszénbánya	105.	107.	341.	341.50
" " " "	85	8.05	8.15	85	Angol-magyar bank	37.75	38.	200	Schlick-féle vasöntőde	155.	160.	166.	166.50
" " " "	87	8.05	8.15	166	Magyar általános hitelbank	133.	133.50	200	Sósikuti kőbánya	116.	118.	203.50	204.
bácskai	81	8.05	8.15	200	Franco-magyar bank	36.	38.	500	Első magyar szeszfinomító	150.	160.	161.	163.
" " " "	85	8.05	8.15	100	Magyar általános földhitel-társ.	58.50	59.	200	Alagut	96.	97.	111.75	112.25
				50	Takarék- és hitelegylet	59.75	60.					94.	94.25
				50	Buda-ó-budai népbank	37.50	38.					85.	85.50
				100	Iparbank	39.	40.					91.60	91.80
Rozs . . . . . 80 fnt után				200	Budai kereskedelmi és iparbank	194.	195.					86.50	87.
Árpa, maláta . 72 " "				500	Pesti kereskedelmi bank	782.	790.					91.	92.
" abraknak 72 " "				200	Pesti iparbank	420.	430.					82.75	83.25
Zab . . . . . 60 " "				100	Budapesti kézművesbank	69.	70.					84.	84.50
Tengeri, bántási, mérője				70	Pesti egyleti bank	36.	37.	100	Lánchíd	82.	82.50	139.	139.50
" másnemű " "		4.45	4.50	50	Hivatalnok hitelegylet. I. em.	53.50	54.	150	Budapesti malom 6%	165.	—	131.25	131.75
Köles . . . . . 83 " "		4.40	4.45	80	Kisbirtokos hitelintézet	66.	66.25					111.75	112.25
Repece, fekete 75 " "		—	—	1000	Országos közp. takarékp. 5%	2400.	2430.					64.	65.
" bántási 62 " "		—	—	100	Pesti hazai	173.	174.					—	—
				100	Budapesti fővárosi	57.	58.					166.	167.
				100	Köbányai takarékpénztár	42.	44.					31.50	32.
				100	Külvárosi takarékpénztár	34.	36.					89.50	90.50
				40	Szentendrei takarékpénztár	53.	55.					13.	14.
				60	Ujpesti takarékpénztár	37.	40.					22.50	23.50
				500	Arpád malom	260.	265.					20.50	21.50
				500	Blumfélé	100.	105.					13.50	14.
				200	Erzsébet	138.	140.					33.	34.
				160	Luiza	195.	200.					25.	21.
				200	Molnárók és sütők	730.	740.					—	—
				500	Hengermalom	93.	92.					—	—
				300	Victoria	609.	605.					—	—
				100	Első budapesti	18.	20.					22.50	23.50
				1000	Pannonia	350.	355.					19.	19.50

Előfizetési felhívás

a Huszár Imre szerkesztése alatt megjelenő

KÖZÉPPÁRT

czimü politikai napilapra.

Előfizetési feltételek:

A „Középpárt“ ezimü politikai napilap ára, Budapesten házhoz hordva vagy vidékre postai szét-küldéssel:

- egész évre . . . 16 forint,
- fél évre . . . . . 8 „
- negyed évre . . . 4 „

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (Kertész József könyvnyomdai irodája) Pesten, Lipót-utca 2. sz. küldendők. Ezenkívül Tettey Nándor könyvkereskedése (váci- és kishid-utca szegletén, a „vastuskónál“) szintén elfogad előfizetéseket. Vidéken minden postahivatal.

Az előfizetést postautalvánnyal kérjük eszközölni, mint mely erre a legcélszerűbb mód.